

Kamenná hledačka jizerskohorská aneb Putování časem mezi kamenem a kmenem

Obtížnost hledačky: náročná fyzicky i orientačně

Délka hledačky: Na poklidné projití budete potřebovat asi 3 hodiny, délka asi 5 km.

Kdy je vhodné hledačku procházet: Hledačka je přístupná po celý rok; v zimě počítejte s větším množstvím sněhu.

Doporučené vybavení na cestu: papír, tužka, kompas

Začátek hledačky: Oldřichovské sedlo, parkoviště a rozcestí turistických cest u hospody U Kozy; přístup po silnici III/2905 Mníšek – Raspenava, nejbližší zastávka ČD: Oldřichov v Hájích (trať 037 Liberec – Frýdlant v Čechách)

Upozornění: Část hledačky vede náročným terénem a není vhodná pro kočárky a osoby s pohybovým omezením. Potoky, mokřady, strmé stráně – připrav se, poutníku, patřičně na ně!

Pro nalezení pokladu je třeba vyluštit tajenku – pozorně sleduj text!

Hledané slovo dopiš na řádky, písmeno s příslušným číslem pak využij pro vylustění tajenky.

1.
Návštěvníku milý,
zastav se tu chvíli.
Od kamene vyprávět si nech
o horách, tradici a o lidech.
Oldřichovské sedlo, Hemmrich zvané,
řáděním lapků po věky sužované,
dnes hospodu u Kozy skrývá,
co hájenku už málo připomíná.
Z ní Franz Hausmann, mistr lesnického oboru,
spravoval Clam-Gallasovu oboru.

*Ty se vydej za zatačku,
na patníku najdeš značku.
Patník před závorou stojí,
druhá hláska je tou tvojí.*

— — —
4

Další patník válí se tu,
kdysi býval částí plotu.
Metrák váží, to už je co říci,
na tučet tisíců jich vytesali kameníci.
Čtyřicet kilometrů ten plot dlouhý byl,
jeleny a kance v stínu lesa skryl.

*A teď proměň slovo v čin,
svěže vykroč do bučin.*

2.
Pěkný výhled paseka vlevo umožní ti,
proto až nad ní je lepší se zastavit.
Tam na zadek si sedni,
dalekohled, máš-li, zvedni.
Viničnou nepřišel jsi po asfaltu,
pohlédni dál za obzor, až k Baltu.
K moři na severu je to dálka veliká,
blíže zrcadlí se oko rybníka.

Stávalo se dříve ještě,
že les zkrápěly kyselé deště.

Smrkům ani jedlím se to nelíbilo,
proto jich tu kolem málo zbylo.

*Co zůstalo tu vlastně?
Vidiš přece jasně!
Koukni na strom s šedým kmenem,
odejdi s prvním písmenem.*

— — —
6

Za deště a taky v noci
po Viničné mloků rej –
hej, bacha dej!

*Kde se skála k cestě blíží,
poohlédni se po kříži.*

3.
Den po svatém Mikuláši
sníh se k zemi tiše snáší.
„Liebe Frau, auf Wiedersehen,
ich muss Buchen fällen gehen,“
říká Patzelt ženě svojí
a do práce hned se strojí.
Vybral strom a po sekyře sáh',
však neštěstí šlo právě po horách.
A tak kousek nad Viničnou
na památku jeho věčnou
malý křížek připomíná dodnes,
že to tehdy v horách mnohý odnes'.

**Do tajenky použij druhé písmeno
z křestního jména na pomníčku.**

— — — — —
8

*Dál Viničnou dej se vést,
ať hne se z místa ten tvůj quest.
Pak své kroky zastaviš,
kde vojáci měli skrýš.*

4.
Ta stezka, co se vine strání,
zažila našich dědů odhodlání.
Když krajem táhnul přízrak války,
nechtěli přihlížet jen z dálky.
Ti muži zvolili by radši hřbitov,
však jinak rozhod' za ně Mnichov.
Chtěli se bránit, ale skutek utek',
dodneška zbyly jen pachut' a smutek.

**Do tajenky použij třetí písmeno
z číslovky označující počet železných
smyček na střeše bunkru.**

— — — — —
3

*Za bunkrem, kde se cesty dvojí,
ta levá, modře značená, buď volbou tvojí.
Ty půjdeš po ní jenom krátkou chvílí,
však poutníci se tuď něco nachodili!
V hejnický zázrak věřili a v uzdravení.
Dej se hned vlevo k dalšímu zastavení.
Zatáčky vedou tě doleva i doprava,
až k rozcestí, kde velký balvan zůstává.*

5.
Díky žule všude kolem roste tu les smíšený,
lesníci ni dřevorubci plahočit se nechtěli
lesem temným do kopečka přes veliké kameny.

Ukrutný Platz z Ehrenthalu
straší tu po staletí,
řeže kámen tupou pilou,
by vykoupil se z prokletí.
Odsouzen hlasem svého lidu,
budiž to pro nás znamení,
snad jeho duše dojde klidu,
až rozřeže všechno kamení.

*Ty ted' odboč cestou vlevo u kamene na rozcestí,
s Poledníkem po svém boku dále hledej svoje štěstí.*

**Než odejdeš, podívej se směr severozápad,
dvojitý strom roste tady – máš nějaký nápad?**

— — — — —
9

*Seběhni s kopce na rozcestí,
za plotem si jedle cestu k světlu klestí.
Na zimu mlsní jeleni
o kus dál bývají zavřeni.
Pomni na své cestě, milý hoste,
co všechno tady kolem roste.
U potůčku pod tratí
cesta se nám klikatí.*

6.
Za tunelem zakrátko bydlí hajný Robátko;
Josefku má v komoře,
jelena v oboře
a velký buk na dvoře.
Největší byl v kraji,
všichni ho tu znají.

Kolik vikýřů je na jedné straně střechy hájovny?

— — — — —
2

7.
Rybník Šolcák hory kolem jak zrcadlo odráží
místo láká k spočinutí, duši tvojí oblaží.
Albrecht zvaný z Valdštejna, pán frýdlantského
zámku,
na hostiny své měl po zdejších rybách sháňku.

Znají to tu nejen ryby,
raci, čolci, žáby...
koupat se sem v létě choděj'
tuze pěkný baby.

**Kolik kamenů na šířku tvoří
základ pod železným plůtkem
na odtoku vody z rybníka?**

— — — — —
10

Před hrází od buku vlevo šedesát kroků udělej,
do hledání skalní mísy se bez váhání dej.

Jedná se o přírodní úkaz,
působení vody důkaz
(a nebo čertů :-)

*Strážci hráze, staré duby,
provedou tě na konec,
před silnicí zatni zuby,
vlevo hájem vykroč přec.*

*Cestička ti napoví,
jakým směrem jít,
kůru každé stromoví,
zde jinou bude mít.*

*K silnici se cesta stáčí,
nenech se však zmást,
je to velké nebezpečí
pro tebe i žáby zjara,
které se sem z lesů chtějí vkrást.*

8.
Teprve v době nedávné silnice přeřala les,
ale žáby při přírody volání
a touze po rozmnožování
potřebují svou stezku k Šolcáku i dnes.

Žabí holky nosí kluky
až k rybníku mezi buky,
(a tak vidíš jaxi žáby dělaj' taxi).

Proto zjara podél silnice
plůtek nízký důležitý je velice.
O bariéru se zastaví, přeskočit nemohou,
hupky do kbelíku po cestě k rybníku,
lidé jim šťastně pout' dokončit pomohou.

V místě, kde cesta úzká ve zpevněnou přechází,
tam symbióza stromu a kamene se nachází.
Kámen a strom tu samohláska pojí
a to je další písmeno do tajenky tvojí.
**(Najdi samohlásku, která se vyskytuje
v názvu horniny i v názvu stromu
- budeš ji potřebovat na sedmé místo tajenky!)**

Kolem a dokola kámen nás provází,
homole ze skály...
z čeho jen pochází?
Lesklá slída, živec barvy růže,
a ten křemen za trojici může.

Stačí jen šikovné ruce natrefit
a zázraky se budou dít.
Vykouzlí kostku kamennou, mohylu či dům,
i Praha, matka Čech, zná jejich um.
My se jen usmějem, známe to tajemství,
kam patří a co je jejich poselství.

Mohutný dub u cesty stojí,
odhadneš, kolik je mu let?
Zkus spojit se v objetí,
... jedna, dva, tři, čtyři, pět,
je to velmi starý kmet!

*Za dubem se cesta zdvojí,
doleva se vydej hned.
Na louce tu posed stojí,
pak přes potok hurá vpřed.*

*Dobrodružná cesta mokřinou
a taky skrze mlázi,
tvé kroky násep neminou,
a ke kolejím vchází.*

9.
Vyškrábal ses k železniční trati,
jejíž sláva se už nenavrátil.
Z Liberce neboli Reichenbergu
vlakem ses dostal do Seidenbergu.
Dnes, i kdyby ses snažil sebevíc,
dojedeš jen do Jindřichovic
nebo kousek vedle o fous
podél Smědé až do Černous.

V zimě, když Oldřichovem vichřice fičela,

paňmáma z hájovny na službu křičela:
„Táhne sem z Raspenavy vítr studený,
koukni, jestli má tunel vrata zavřený!“

**Sečti všechny číslice na železničním patníku.
Pak sečti číslice výsledného čísla.
Do tajenky použij první písmenko z názvu
výsledku.**

— — —
1

*Na trasu se dále vydej, dvě možnosti máš,
stojte čelem ke kolejím, doprava se dáš.
Pokud půjdeš dole lesem v bezpečí a zákrytu,
nic se neboj, lapky Krause dneska dávno není tu.
Možná cestu náspu zvolíš, když nechýbí ti odvaha,
pak na cestě, kdysi poutní, stoč své kroky doprava.
Zavede tě do zákoutí, kde končí naše výprava.*

10.
Stojíš na místě slz a smutku,
zde došlo k hanebnému skutku.

Kamenem ubit byl učeň Antonín,
těžkého osudu padl na něj stín.
Navštívit rodiče v Hejnicích si přál,
zpod Hemmrichu nevedla pro něj cesta dál.

Poutníci do Hejnic míří,
co hlavami jim víří?
Nezabiješ, zní páté přikázání
a lidská podlost strach nahání.
Dal se vrah chlapce na pokání?

I ty se zastav, poutníku,
dotkni se rukou pomníku,
který je z kamene vytesán,
postůj u něj chvíli sám.

Kamenem vše končí, v kameni vše začíná,
tak se s tebou loučí i jizerská bučina.

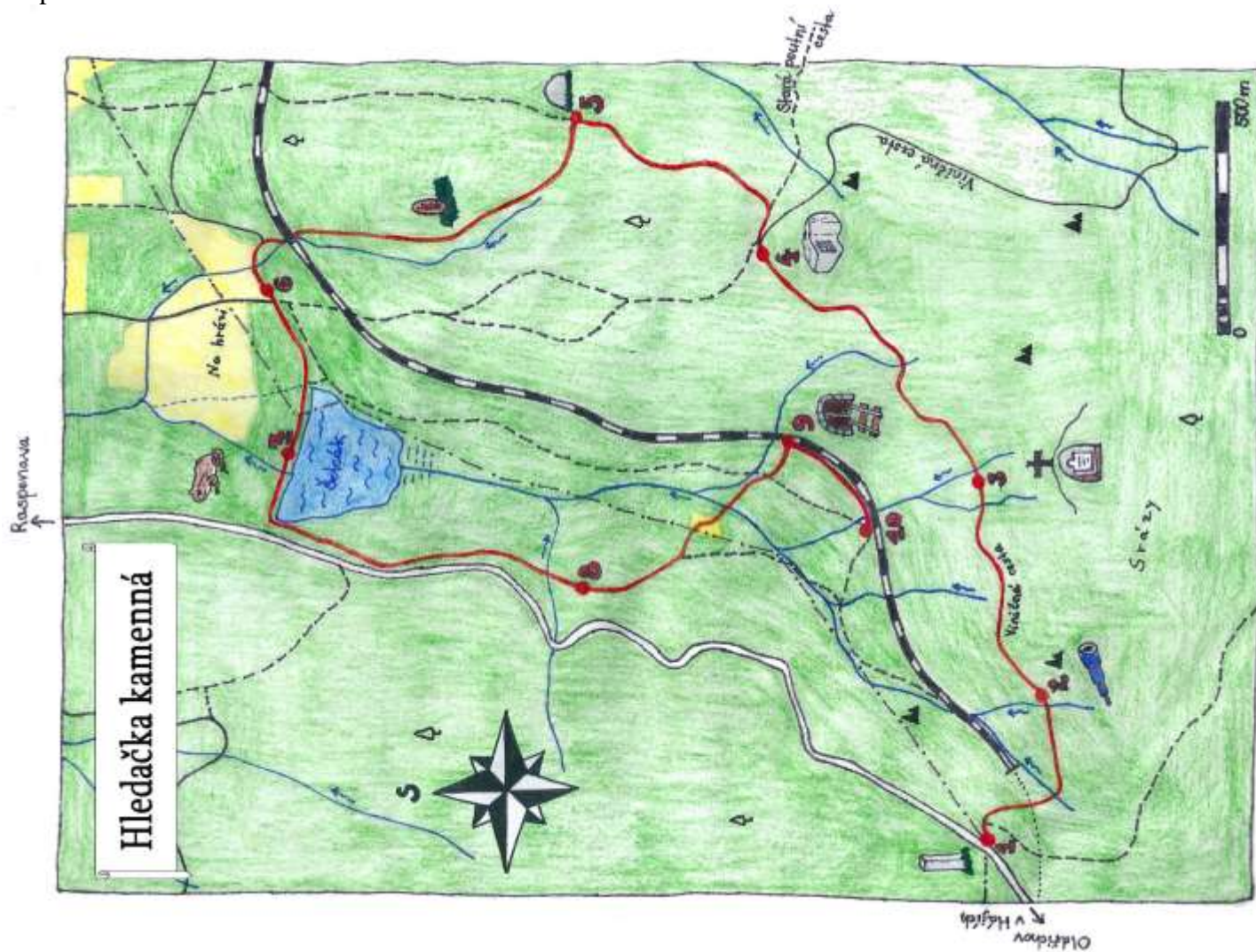
**Poslední písmenko v tajence
ukrývá se ve jméně mládence.
Pořadí písmenka zjistíš hladce,
je to druhé číslo z dožitého věku chlapce.**

— — — — — 5 —

TAJENKA
(napoví ti, kde je ukryt poklad)

— — — — — — — — — —
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Mapa:

Hledačku jsme vytvořili v krásném jarním čase na začátku apríla za zpětného tahu žab v obci Oldřichově bez vody a elektřiny, při svíci a karlovecké slivovici, se ztrátou jednoho auta a pařezu (ale bez ztráty cti), v čase malování Besedy. Za asistence odtahové služby naplnili své tužby Renata, Lucie, Pavla, Lenka, Jelenka, Šárka, Jana, Standa, Veronika, Jiří, Jiří, Irena, Katka, Blažena. Asistoval pes Kivi a kočky Mrkvička a Fazole, mapu nakreslil Standa.

Hledačka vznikla za finanční pomoci Revolvingového fondu Ministerstva životního prostředí. Za obsah tohoto dokumentu je výhradně odpovědná Actaea – společnost pro přírodu a krajinu a nelze jej v žádném případě považovat za názor Ministerstva životního prostředí.

Projekt byl podpořen z programu Pro budoucnost Nadace OKD.

O hledačku se stará spolek Náš kraj Liberec.

Questing vyvinula nestátní nezisková organizace Vital Communities ve Vermontu, USA, v roce 1995 a je vlastníkem příslušné obchodní známky.